

Dosarul nr. 2ra-1164/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. I.Țonov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M.Anton, I.Secieru, V.Cotorobai)

ÎNCHEIERE

08 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Natalia Fleancu, de avocatul Nicolae Daniliuc în interesele Nataliei Fleancu și de Vladimir Lenor-Maevschi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Natalia Fleancu împotriva lui Vladimir Lenor-Maevschi cu privire la partajarea bunului imobil și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 19 iulie 2017, Fleancu Natalia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Lenor-Maevschi Vladimir, prin care a solicitat încetarea proprietății comune pe cote-părți și împărțirea bunului în natură a apartamentului nr. XXXXX între coproprietarii Fleancu Natalia și Lenor-Maevschi Vladimir, cu stabilirea modului de împărțire prevăzut de art. 361 Cod civil.

De asemenea, reclamanta a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată suportate în litigiul dat.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat, că potrivit înscrierii în registrul cadastral ea și fratele ei Lenor-Maevschi Vladimir, ambii, sunt coproprietari ai apartamentului nr. XXXXX.

A declarat reclamanta, că pârâtul practic îi interzice accesul în apartamentul dat, o amenință că el va face tot posibilul ca apartamentul în cauză să-i aparțină doar lui. Totodată a relatat că i-a propus fratelui său o cale amiabilă de împărțire a bunului imobil fără a suporta cheltuieli suplimentare, și anume să vândă împreună apartamentul, iar banii obținuți din vânzare să fie împărțiți în două părți egale. Pârâtul se impune vehement vânzării apartamentului cu amenințări că apartamentul în cauză va fi doar al lui.

Din aceste considerente reclamanta a susținut că este nevoită să se adreseze în instanța de judecată cu prezenta acțiune și a solicitat partajarea apartamentului nr. XXXXX.

Reclamanta Fleancu Natalia a mai indicat, că deși apartamentul în cauză este divizibil, partajul în două părți egale nu este comod ambilor coproprietari. Reieșind din situația data și ținând cont de faptul că reclamanta dispune de un alt apartament în mun. Chișinău, iar pârâtul nu dispune de un alt spațiu locativ, de aceea ea este de acord și cu atribuirea întregului bun fratelui, în schimbul unei sulțe de 50%, cu condiția că apartamentul în cauză să fie evaluat conform prețului de piață.

Prin hotărârea din 13 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă parțial, fiind partajată proprietatea comună pe cote părți a apartamentului nr. XXXXX, nr.cadastral XXXXX prin vânzarea bunului la licitație și distribuirea prețului între coproprietarii Fleancu Natalia și Lenor-Maevschi Vladimir, proporțional cotei-părți a fiecăruia. Totodată s-a încasat de la Lenor-Maevschi Vladimir în beneficiul reclamantei Fleancu Natalia cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 lei.

Prin decizia din 11 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Lenor-Maevschi Vladimir, reprezentat de avocatul Litvinenco Igor și de Natalia Fleancu, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc cu menținerea hotărârii din 13 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, dreptul de proprietate asupra apartamentului nr. XXXXX este înregistrat după reclamanta/apelanta Fleancu Natalia, cu cota parte de 1/2 și pârâtul/apelant Lenor-Maevschi Vladimir, cu cota parte de 1/2. Temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate a părților în litigiu l-a servit contractul de înstrăinare nr. 1933 din 21 iunie 2013.

Totodată, instanța de apel a menționat că din materialele cauzei și declarațiile date de către părți în ședința de judecată s-a stabilit că în bunul imobil - apartamentului nr. XXXXX nu-și are locuința permanentă coproprietarul Fleancu Natalia, ea locuind într-un alt apartament, declarații care nu au fost negate de partea oponentă.

La fel, din actele cauzei se constată că pârâtul nu dorește înstrăinarea benevolă a apartamentului în litigiu, precum și nici nu a binevoit inițial să cumpere cota-parte ce-i aparține reclamantei/apelantei Fleancu Natalia, deoarece coproprietarii devălmași nu au putut conveni asupra costului imobilului și suma pe care urmează a fi achitată proprietarului care preia bunul în proprietate în întregime.

Astfel, instanța de apel a indicat că coproprietarii imobilului în litigiu nu au ajuns la un numitor comun privind modul de partajare a imobilului în litigiu, urmare a cărui fapt unul din coproprietari s-a adresat cu acțiune, privind partajarea acestuia prin expunerea imobilului la licitație și împărțirea între coproprietari a mijloacelor financiare obținute în urma vânzării în cote părți proporționale celor deținute cu drept de proprietate.

Instanța de apel a reținut drept întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la admiterea acțiunii dat fiind faptul că, reclamanta s-a adresat inclusiv, solicitând încetarea proprietății comune pe cote-părți și împărțirea bunului în natură a apartamentului în litigiu, respectând astfel norma de drept material care

reglementează raportul juridic litigios care impune respectarea obligatorie a anumitor etape în cazul litigiilor privind partajarea bunurilor imobile.

Or, după cum a fost indicat anterior, în conformitate cu dispozițiile art. 361 Cod civil (în vigoare la data producerii faptului juridic) împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face, în primul rând, în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar și doar dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin: a) atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulțe, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor; b) vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

La fel, norma legală respectivă prevede că în cazul în care unui dintre coproprietari îi este atribuită o parte reală mai mare decât cota sa parte, celorlalți coproprietari li se atribuie o sultă, iar împărțirea se efectuează în modul stabilit de lege.

Instanța de apel a accentuat că a permis părților în litigiu soluționarea amiabilă a situației, ședințele de judecată fiind amânate și acordată posibilitatea încheierii unei tranzacții. Cu toate acestea, părțile nu au convenit asupra modului de împărțire a imobilului și nu au ajuns la un numitor comun.

La 01 iunie 2021, Natalia Fleancu și avocatul Nicolae Daniliuc în interesele acesteia au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea încasării cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și anume încasarea sumei de 10 500 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

La 25 iunie 2021 Vladimir Lenor-Maevschi a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care lui Vladimir Lenor-Maevschi să îi fie atribuit întreg bunul imobil apartamentul nr. XXXXX și din contul lui Vladimir Lenor-Maevschi în beneficiul intimatei Natalia Fleancu să îi fie încasată suma de 184380 de lei.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a luat în calcul că recurentul nu are alt loc de trai, nu are familie unde să poată trece cu traiul.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 11 februarie 2021 și a fost expediată participanților la proces la 12 mai 2021 (f.d.209-210), astfel recursurile declarate sunt în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 29 iunie 2021 instanța de recurs a comunicat intimaților recursurile, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 11, vol.II)

La 13 iulie 2021 Natalia Fleancu, reprezentată de avocatul Nicolae Daniliuc a depus referință și a solicitat respingerea recursului depus de Vladimir Lenor-Maevschi ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Natalia Fleancu și de Vladimir Lenor-Maevschi, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile ca inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Natalia Fleancu și de Vladimir Lenor-Maevschi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură

civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursurile declarate de Natalia Fleancu și de Vladimir Lenor-Maevschi, ca fiind inadmisibile.

În ce privește recursul declarat de avocatul Nicolae Daniliuc în interesele recurentei Nataliei Fleancu, Completul Colegiului civil consideră recursul inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În acest sens, art. 433 lit. c) al Codului de procedură civilă prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În același context, art. 75 alin. (1) din legea citată stabilește că, în procesul civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocet stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Art. 10 alin. (1) din Legea cu privire la avocatură, statuează că profesia de avocat poate fi exercitată de persoana care are cetățenia Republicii Moldova, în privința căreia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei, are diplomă de licențiat în drept sau echivalentul acesteia, se bucură de o reputație ireproșabilă și a fost admisă în profesia de avocat după susținerea examenului de calificare.

Iar, prevederile art. 25 din aceeași lege stipulează că licența pentru exercitarea profesiei de avocat se retrage în cazul neexercitării repetate, în decursul unui an, a atribuțiilor, dacă anterior avocatului i s-au aplicat sancțiuni disciplinare.

Verificând ex-officio, în temeiul prevederilor art. 433 al Codului de procedură civilă, condițiile de admisibilitate a recursului, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reține că potrivit deciziei Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 07 decembrie 2020 avocatului Nicolae Daniliuc i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de retragerea a licenței pentru exercitarea profesiei de avocat, iar prin decizia Uniunii Avocaților din Republica Moldova din 10 martie 2021, a fost respinsă cererea

prealabilă lui Nicolae Daniliuc împotriva deciziei din 07 decembrie 2020).

În aceeași ordine de idei se atestă că potrivit informației publicate de Ministerul Justiției, Nicolae Daniliuc nu este inclus în Lista avocaților cu drept de exercitare a activității pentru anul 2021.

Din această perspectivă, instanța de recurs subliniază că Nicolae Daniliuc a ignorat prevederile legale cu privire la împuternicirile reprezentantului și subiectul exercitării căii de atac.

Având în vedere cele expuse, Colegiul conchide că cererea de recurs depusă de avocatul Nicolae Daniliuc în interesele recurentei Nataliei Fleancu, nu poate fi acceptată spre examinare, urmând a fi considerată inadmisibilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a), c), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Natalia Fleancu, de avocatul Nicolae Daniliuc în interesele Nataliei Fleancu și de Vladimir Lenor-Maevschi.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru